

Bryssel den 28 november 2025
(OR. en)

15992/25

AUDIO 125
DISINFO 104
DIGIT 254
MI 964
FREMP 360
COMPET 1241
EDPS 10
DATAPROTECT 313
JAI 1792
SERVICES 83
POLGEN 213
INST 410

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

till: Delegationerna

Ärende: Ordförandeskapets slutsatser om tillgång till tillförlitliga nyheter som en del av den europeiska demokratiskölden

Efter mötet i rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) den 28 november 2025 bifogas för delegationerna ordförandeskapets slutsatser som stöddes av 26 delegationer.

**Ordförandeskapets slutsatser om tillgång till tillförlitliga nyheter
som en del av den europeiska demokratiskölden**

ORDFÖRANDESKAPET FÖR EUROPEISKA UNIONENS RÅD

SOM ERINRAR OM ATT

1. tillgång till tillförlitliga nyheter är en grundläggande förutsättning för att våra demokratier ska fungera; därför spelar nyhetsmedier som verkar under redaktionellt ansvar och i enlighet med yrkesmässiga och etiska journalistiska standarder en viktig demokratisk roll för att skydda informationssfären, säkerställa tillgång till tillförlitliga nyheter och upprätthålla dynamiska och motståndskraftiga demokratier,
2. skyddet av mediefrihet och mediepluralism är grundpelare för demokratin och rättsstaten, och spelar en väsentlig roll för att befordra yttrandefriheten och rätten att bli informerad samt för att främja en öppen demokratisk debatt,
3. utländsk informationsmanipulering och inblandning samt desinformation utgör utbredda, komplexa och allvarliga samhällsutmaningar¹ som måste hanteras, bland annat genom att proaktivt främja en hållbar sfär med tillförlitliga, pluralistiska och tillgängliga medier; samtidigt utgör felaktig information² som sprids utan ont uppsåt och direkt ansvar också en särskild växande utmaning för nyhets- och informationssfären, som förvärras av nya, ofta digitala, spridnings- och konsumtionsmönster,

¹ Detta konstaterades till exempel under de senaste diskussionerna i samband med Unescos internationella dag för pressfrihet 2025 och i den 20:e upplagan av *World Global Risks Report 2025* från Världsekonomiskt forum.

² Se t.ex. [Ergas rapport från 2020](#) *Notions of Disinformation and Related Concepts*, från den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella medietjänster.

4. allt större tryck sätts på nyhetssektorn och på den vidare informationssfären; det beror på flera faktorer som ofta är sammankopplade och som måste hanteras för att främja tillförlitliga nyheter, såsom
- a) digitala utmaningar – där onlineplattformar, digitala grindvakter, inbegripet sökmotorer, och algoritmdrivnet innehåll har en enorm inverkan på mediebranschens befintliga affärsmodeller och annonsintäkter; detsamma gäller tjänster med artificiell intelligens (AI), som erbjuder nya möjligheter men också utgör en utmaning eftersom de i allt högre grad producerar nyhetsliknande innehåll och tillhandahåller sammanfattningar och översikter av nyheter utan tydligt redaktionellt ansvar och eventuellt grundat på upphovsrättsskyddat innehåll; detta skapar ett behov av både innovation och marknadsanpassning samt insatser för att säkerställa mer lika villkor för att inte undergräva tillgången till tillförlitlig information och förtroendet för journalistiskt innehåll,
 - b) framväxten av aktörer i mediemiljön, såsom skapare av onlineinnehåll (även kallade influerare), som skapar och sprider nyhetsrelaterat innehåll; i vissa fall klassificeras dessa aktörer redan som leverantörer av medietjänster, men de kanske inte konsekvent omfattas av samma regler som traditionella medier, även om de ofta har samma eller bredare räckvidd och inverkan, särskilt på en yngre publik,
 - c) geopolitiska utmaningar – där illasinnade aktörer ser en växande potential för att försvaga och misskreditera den demokratiska debatten, kritiskt tänkande och känslan av tillit inom våra samhällen,

5. de digitala utmaningarnas effekter är särskilt kännbara för små, oberoende (inbegripet kommersiella, lokala och regionala) nyhetsmedietjänster och leverantörer av nyhetsmedietjänster, särskilt i mindre samhällen och på mindre talade språk,
6. geografiska vita fläckar kan uppstå när tillgången till lokalt producerat nyhetsinnehåll minskar eller saknas helt, medan demografiska och sociala klyftor samt generationsklyftor kan påverka hur olika grupper får tillgång till och samverkar med tillförlitliga nyhetskällor; samtidigt bidrar även andra faktorer, såsom ökad polarisering som drivs av engagemangsbaserade algoritmer, kampanjer med utländsk informationsmanipulering och inblandning samt spridningen av artificiellt genererat eller okontrollerat innehåll, till klyftan i mediekonsumtionen och förtroendet för journalistiskt innehåll,

KONSTATERAR ATT

7. Europeiska unionen under de senaste åren har vidtagit ett antal åtgärder för att utveckla regelverket för dagens medietjänster så att det bättre återspeglar de aktuella utmaningarna och tillhandahåller relevanta verktyg i ett digitalt sammanhang; detta inbegriper särskilt mediefrihetsförordningen³ och det reviderade direktivet om audiovisuella medietjänster⁴; även förordningen om digitala tjänster⁵, förordningen om digitala marknader⁶, upphovsrättsdirektivet⁷ och förordningen om artificiell intelligens⁸ är viktiga instrument för att reglera den vidare digitala sfären; detta medför mycket stora konsekvenser för mediesektorn och informationsekosystemet; direktivet mot munkavleprocesser⁹ bidrar ytterligare till att skydda journalister och medieföretag mot rättegångsmissbruk; samregleringsverktyg såsom uppförandekoderna gällande desinformation och motverkande av hatpropaganda på nätet i förordningen om digitala tjänster kan också spela en viktig roll när det gäller att hålla plattformar ansvariga för spridningen av vilseledande och skadligt innehåll som bidrar till systemrisk, t.ex. i samband med val; sådana verktyg måste emellertid utvärderas regelbundet så att deras effektivitet säkerställs i praktiken,

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1083 av den 11 april 2024 om fastställande av en gemensam ram för medietjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiv 2010/13/EU (europeisk mediefrihetsförordning) (EUT L, 2024/1083, 17.4.2024).

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1808 av den 14 november 2018 om ändring av direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktivet om audiovisuella medietjänster), mot bakgrund av ändrade marknadsförhållanden (EUT L 303, 28.11.2018, s. 69).

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster) (EUT L 277, 27.10.2022, s. 1).

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1925 av den 14 september 2022 om öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och (EU) 2020/1828 (Förordningen om digitala marknader) (EUT L 265, 12.10.2022, s. 1).

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/790 av den 17 april 2019 om upphovsrätt och närstående rättigheter på den digitala inre marknaden och om ändring av direktiven 96/9/EG och 2001/29/EG (EUT L 130, 17.5.2019, s. 92).

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 av den 13 juni 2024 om harmoniserade regler för artificiell intelligens och om ändring av förordningarna (EG) nr 300/2008, (EU) nr 167/2013, (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 och (EU) 2019/2144 samt direktiven 2014/90/EU, (EU) 2016/797 och (EU) 2020/1828 (förordning om artificiell intelligens) (EUT L, 2024/1689, 12.7.2024).

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1069 av den 11 april 2024 om skydd för personer som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade anspråk eller rättegångsmissbruk (EUT L, 2024/1069, 16.4.2024), åtföljt av kommissionens rekommendation 2022/758 av den 27 april 2022 om skydd för journalister och människorättsförsvarare som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade rättsprocesser och rättegångsmissbruk.

8. definitionen av redaktionellt ansvar infördes i EU-lagstiftningen genom direktivet om audiovisuella medietjänster, men har bekräftats och utvidgats ytterligare genom mediefrihetsförordningen; enligt mediefrihetsförordningen anförtros leverantörer av medietjänster både vissa skyldigheter och rättigheter, däribland i synnerhet nya skyddsåtgärder enligt artikel 18 för att skydda redaktionellt innehåll från begränsningar eller avbrott på otillräckliga grunder från leverantörer av mycket stora onlineplattformar,
9. redaktionellt ansvar, oberoende och insyn i ägandet samt yrkesmässiga och etiska standarder är avgörande för tillförlitliga nyheter; hänvisningar till tillförlitliga nyheter i dessa slutsatser innebär inte någon statligt föreskriven definition eller något statligt föreskrivet ingripande i oberoendet för leverantörer av nyhetsmedietjänster; i stället ska tillförlitliga nyheter förstås som nyhetsmedieinnehåll som produceras av redaktionellt ansvariga och ansvarsskyldiga leverantörer av medietjänster i enlighet med yrkesmässiga och etiska journalistiska standarder, i överensstämmelse med relevant lagstiftning; i förekommande fall inbegriper detta även robusta samregleringsmekanismer eller självreglerande mekanismer som styr redaktionella standarder, som i många medlemsstater utvecklats på vederbörligt avstånd från regeringars inflytande för att betona mediernas frihet och redaktionella oberoende,

10. public service-mediernas roll att säkerställa tillgång för alla till tillförlitligt nyhetsinnehåll, både på traditionella och digitala medieplattformar, måste skyddas; oberoende och allmänt betrodda public service-medier fungerar som ett samhällsskydd och social pelare, särskilt i tider som präglas av kriser och instabilitet,
11. rådet tidigare, bland annat i sina slutsatser om bedömningen av den rättsliga ramen för audiovisuella medietjänster och videodelningsplattformstjänster (direktivet om audiovisuella medietjänster)¹⁰ och i sina slutsatser om värnandet av ett fritt och pluralistiskt mediasystem¹¹, har betonat behovet av en hållbar mediesektor, enhetlig reglering och tillgång till tillförlitlig information som en del av den demokratiska infrastrukturen,
12. Europeiska kommissionen nyligen också har vidtagit viktiga åtgärder, bland annat avseende *Europas medier i det digitala decenniet: En handlingsplan för att stödja återhämtning och omvandling*¹², EU:s handlingsplan för demokrati samt andra relevanta kommissionsinitiativ,

¹⁰ C/2025/2954.

¹¹ 2020/C 422/08.

¹² COM(2020) 784 final.

VÄLKOMNAR

13. Europeiska kommissionens initiativ att lansera en europeisk demokratisköld, som bland annat syftar till att främja deltagande och engagemang i det demokratiska livet och i synnerhet till att bidra till en hållbar, fri, oberoende och pluralistisk mediesektor, med full respekt för grundläggande rättigheter och demokratiska värden,
14. åtagandet i Europeiska kommissionens prioriteringar för perioden 2024–2029 att bygga vidare på, säkerställa och stärka en tillförlitlig, oberoende, pluralistisk och hållbar mediesektor och att öka stödet till och skyddet av oberoende journalister inom Europeiska unionen; i detta sammanhang noteras också det nya programmet för medieresiliens, som kommissionens ordförande tillkännagav i sitt tal om tillståndet i unionen, samtidigt som möjligheten att arbeta med frågan hur oberoende journalistik och mediekompetens bäst kan stödjas välkomnas,
15. lanseringen av Europeiska nämnden för medietjänster, som inrättats inom ramen för mediefrihetsförordningen och som ersätter och efterträder den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella medietjänster (Erga), när det gäller att främja och upprätthålla en fri och pluralistisk mediesektor i hela EU,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH EUROPEISKA KOMMISSIONEN ATT, INOM
RAMEN FÖR SINA RESPEKTIVE KOMPETENSOMRÅDEN,

16. undersöka olika sätt att klargöra det redaktionella ansvarets tillämplighet och omfattning, enligt definitionen i direktivet om audiovisuella medietjänster och i mediefrihetsförordningen och i förhållande till liknande koncept för mediernas ansvarsskyldighet; syftet är att säkerställa tillgång till tillförlitlig nyhetsinformation och efterlevnad av journalistiska standarder och, i relevanta fall, att utvidga användningen av redaktionellt ansvar till att omfatta nya aktörer som sprider nyheter eller nyhetsliknande innehåll, såsom skapare av onlineinnehåll, och att uppmuntra dem att på ett tillförlitligt sätt utöva redaktionellt ansvar; genom att utvidga eller uppmuntra användningen av redaktionellt ansvar bland relevanta aktörer och för att bättre återspegla digitala verkligheter kan det bidra till att skapa positiva incitamentsstrukturer för produktion och spridning av tillförlitliga nyheter utan att äventyra mediernas frihet och oberoende,
17. undersöka om de nuvarande systemen för ansvarsskyldighet är tillräckliga för nya digitala tjänster för kuratering av nyhetsinnehåll, inbegripet AI-system, och om de nuvarande skyldigheterna avseende tillbörlig aktsamhet i tillräcklig utsträckning omfattar sökmotorer och onlineplattformar; sådana tjänster är kanske inte direkt involverade i eller ansvariga för produktionen av nyhets- och medieinnehåll och deras innehåll genereras ofta av användare och algoritmer; de är emellertid centrala grindvakter och spelar en allt viktigare roll för innehållsdistribution och, i vissa fall, innehållsproduktion; detta påverkar mediepluralismen, åsikts- och yttrandefriheten, tillgången till oberoende och tillförlitliga nyheter, framväxten av lokala vita fläckar och, i slutändan, de demokratiska processerna,

18. överväga sätt att säkerställa lika villkor mellan onlineplattformar samt särskilda aktörer i mediemiljön och redaktionellt ansvariga nyhetsmedietjänster för att bidra till en mer hållbar, oberoende, pluralistisk och fri mediesektor; särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att säkerställa rättvis reglering av tillförlitliga och redaktionellt ansvariga nyhetsmedier för att motverka eventuella konkurrensnackdelar; uppnåendet av lika villkor kan inbegripa anpassning av lagstiftningen för att minska ojämna krav och administrativa bördor, samtidigt som enhetliga regleringsstandarder fortsätter att upprätthållas; samtidigt måste det säkerställas att regler och andra åtgärder är konsekventa och transparenta, och att samspelet mellan dem är väl definierat för att möjliggöra ett effektivt och enhetligt genomförande och verkställande; dessa mål bör också förbli centrala i samband med eventuella kommande utvärderingar av den relevanta rättsliga ramen, t.ex. direktivet om audiovisuella medietjänster,
19. fortsätta att bedöma effekterna på mediepluralismen och det redaktionella oberoendet för leverantörer av medietjänster när nya lagstiftningsåtgärder, tillsynsåtgärder eller administrativa åtgärder föreslås, med beaktande av bestämmelserna i artikel 21 i mediefrihetsförordningen,
20. regelbundet följa upp ovannämnda rättsakter, deras genomförande, handlingsplaner, rådets slutsatser och andra relevanta dokument och politiska beslut för att kontinuerligt bedöma behovet av ytterligare åtgärder, anpassning och samstämmighet,
21. övervaka och bedöma de befintliga upphovsrätsreglerna för journalistiskt innehåll, såsom presspublikationer, med beaktande av marknadsutveckling, digitala plattformar och AI-teknik; detta bör göras med lämpligt beaktande av rättighetshavarnas perspektiv och skulle kunna tas upp i samband med den kommande utvärderingen av upphovsrättsdirektivet,

22. öka tillgången och åtkomsten till medel för mediestöd, både på EU-nivå och på medlemsstatsnivå, och säkerställa att dessa också är tillgängliga för leverantörer av tillförlitliga, oberoende och redaktionellt ansvariga nyheter, journalistiskt innehåll och, i synnerhet, lokala nyhetsenheter utan att det äventyrar mediernas oberoende; detta skulle kunna inbegripa en översyn av tillämpningen av reglerna för statligt stöd, inbegripet, när så är lämpligt, den allmänna gruppundantagsförordningen för statligt stöd i linje med de slutsatser¹³ som rådet nyligen lade fram,
23. uppmuntra sätt att stödja EU-omfattande medieprojekt, såsom gränsöverskridande medieplattformar och andra samarbeten mellan oberoende medier och public service-medier, som tillhandahåller korrekta och tillförlitliga nyheter och presenterar Europas rika och mångsidiga kulturella och språkliga arv; sådana projekt skulle kunna bidra till en europeisk offentlig sfär inom EU, som tillförlitliga europeiska röster i världen och som en tillgång i kampen mot desinformation och felaktig information,
24. undersöka hur bästa möjliga villkor för en fri, oberoende och pluralistisk nyhetsmediemiljö kan säkerställas på en konkurrensutsatt marknad så att leverantörer av medietjänster kan upprätta hållbara affärsmodeller eller göra nödvändiga anpassningar; detta är särskilt relevant då Big Tech-plattformar har fått en allt större andel reklamintäkter och AI-teknik och AI-genererat innehåll skulle kunna hota befintliga affärsmodeller då de drar nytta av nyhetsinnehåll från europeiska medietjänster utan att bidra till skapandet av sådant innehåll,
25. underlätta för innovativa sätt att stärka de annonsdrivna affärsmodellerna hos leverantörer av tillförlitliga nyheter och undersöka hur detta samverkar med den vidare EU-lagstiftningen; till exempel genom att undersöka hur mediefrihetsförordningen, direktivet om audiovisuella medietjänster, förordningen om digitala marknader och konkurrensregler kan bidra till och främja onlinebaserade annonseringstjänsters konkurrenskraft och tillgänglighet för alla aktörer i värdekedjan, inbegripet redaktionella medier; i detta avseende är det fortfarande viktigt att ta itu med grindvaktens självföreträdesmetoder och att undersöka behovet av interoperabilitetskrav för reklamtjänster,

¹³ C/2025/2954.

26. undersöka sätt att främja och lyfta fram reklammetoder som bidrar till nyhetssektorns ekonomiska hållbarhet med full respekt för det redaktionella oberoendet; detta bör göras utan att skapa bördor eller krav på utlämnande av uppgifter,
27. ytterligare skydda och stärka public service-mediernas oberoende och relevans, främja samarbete och säkerställa att sådana mediekanaler kan förbli digitalt relevanta och närvarande genom att erkänna vikten av att public service-medier kan publicera digitalt och i olika publiceringsformat inom ramen för och i enlighet med EU:s regler för statligt stöd och konkurrenslagstiftningen; vid behov bedöma om de nuvarande reglerna för statligt stöd fortfarande är ändamålsenliga när det gäller att möjliggöra public service-mediernas digitala verklighet, närvaro och fortsatta relevans i dag för att tillgodose demokratiska, sociala och kulturella behov,
28. möjliggöra och, i förekommande fall, främja att medietjänster av allmänintresse framhävs på ett lämpligt sätt i enlighet med till exempel artikel 7a i direktivet om audiovisuella medietjänster, inbegripet på onlineplattformar och digitala gränssnitt som kontrollerar eller hanterar tillgången till och synligheten för tillförlitliga nyheter; sådana åtgärder skulle kunna bidra till kampen mot desinformation och utländsk informationsmanipulering och inblandning och bidra till att säkerställa att användarna har enklare tillgång till diversifierad, högkvalitativ och tillförlitlig information, inbegripet lokala nyheter, om deras tjänster,
29. noggrant undersöka hur åtgärder för framhävande kan genomföras effektivt i ett alltmer digitaliserat och gränsöverskridande sammanhang utan att äventyra nationella befogenheter eller mediernas oberoende, och utan att skapa onödiga bördor för leverantörer; en möjlig väg framåt skulle kunna vara att medlemsstaterna, på frivillig basis, utbyter bästa praxis om hur åtgärder för framhävande, inbegripet relaterade tekniska standarder, kan optimeras och enkelt antas på liknande sätt i olika medlemsstater, med potential att också bidra till den pågående utvärderingen av direktivet om audiovisuella medietjänster,

30. i samarbete med mediesektorn stödja verktyg och insatser för att människor, annonsörer, tjänsteleverantörer och onlineplattformar lätt ska kunna känna igen innehåll från tillförlitliga och redaktionellt ansvarsfulla nyhetsmedier; det kan till exempel göras genom ökad mediekompetens och digital kompetens, tillgång till journalistisk utbildning samt medvetenhet om värdet av korrekt och tillförlitlig information; sådana åtgärder skulle kunna bidra till förbättrad prebunkning, debunkning och faktagranskning, men bör vara i linje med yrkesmässiga och etiska journalistiska standarder, redaktionellt ansvar och oberoende och uppfylla kraven på insyn i medieägandet för att säkerställa ett sunt informationsekosystem,
31. uppmuntra leverantörer av nyhetsmedier att främja tydligt angivande av upphovsmannaskap till medieinnehåll, såsom är praxis vid journalistik med byline, utan att äventyra vare sig mediernas oberoende eller journalisters säkerhet; det skulle kunna fungera som ett sätt att stärka öppenhet, ansvarsskyldighet och allmänhetens förtroende för journalistik liksom upphovsrättsligt skydd, och samtidigt stödja märkning för igenkänning av AI-genererat innehåll,
32. fortsätta att följa upp och diskutera de politiska åtagandena i rådets slutsatser från 2020¹⁴ och rådets slutsatser från 2024¹⁵ om att främja åtgärder för mediekompetens som bekämpar felaktig information och desinformation och stärker motståndskraften inom alla åldersgrupper och utsatta grupper, särskilt minderåriga; det skulle kunna innebära åtgärder för att öka allmänhetens medvetenhet om de risker som är förknippade med att använda AI-tjänster för att hitta nyhetsinnehåll och om vikten av att kontrollera information innan den delas på sociala medier, särskilt för användare med en betydande publik; i detta sammanhang stödja, genomföra eller uppmuntra initiativ för att upptäcka och märka AI-genererat och AI-manipulerat innehåll i enlighet med relevanta bestämmelser i förordningen om artificiell intelligens,

¹⁴ Rådets slutsatser om mediekompetens i en värld i ständig förändring, EUT C 193, 9.6.2020, s. 23.

¹⁵ Rådets slutsatser om demokratins motståndskraft: skydda valprocesserna mot utländsk påverkan, dok. 10119/24.

33. förbättra kunskapen och allmänhetens medvetenhet om utländsk informationsmanipulering och inblandning och desinformation, till exempel genom tvärvetenskaplig forskning, sammanställning av uppgifter om mediekonsumtionsmönster och annan medvetandehöjande verksamhet; i detta sammanhang kan befintliga strukturer såsom det europeiska observatoriet för digitala medier (Edmo) och det europeiska nätverket av faktagranskare utnyttjas eller förbättras,
 34. säkerställa att mediepolitiken införlivas i en bredare geopolitisk säkerhetspolitik och digital politik för att skydda våra demokratier och ytterligare öka medborgarnas inflytande och stärka deras motståndskraft, eftersom tillgång till tillförlitliga nyheter är en grundläggande förutsättning för att våra demokratier ska fungera; detta kan till exempel göras genom att beakta mediernas roll och konsekvenserna för medier vid utformningen av bredare politiska mål och strategier, samtidigt som full respekt för mediernas frihet och redaktionella oberoende upprätthålls.
-